books2ebooks.eu

Een sanfärdigh berättelse, om then öfwermåttan herlige sammankomst och herramöte, som emillan the twänne höghe potentater ... Gustaf Adolph, den II Sweriges, Göthes och Wendes, etc. konung ... och Chr

Stockholm, anno M DC XIX.
1619

e-böcker från ditt bibliotek av
eBooks on Demand

digitaliserad av
Kungliga Biblioteket
National Library of Sweden

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök*: Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra*: Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.
Mer information finns tillgängliga via http://books2ebooks.eulla boken.

- http://search.books2ebooks.eu/

F 1700 Sv. Samml.
Br 1345 Före 1700
Hist Sv.
Br
G n Ad.

Een sanfärdigh Berättelse / om then öfwermåttan herlige Sammankomst och Herramöte / som emillan the twänne höghe Potentater /

The Stormächtige / Höghborne Furster och Herrer /

Herr GUSTAF ADOLPH, den II. Sweriges / Göthes och Wendes / &c. Konung / Storfurste til Finland / Hertigh til Estland och Carelen / Herre vtöfwer Ingermanland / &c.

Och

Herr CHRISTIAN den IV. Dannemarcks / Norriges / såsom ock Wendes och Götes Konung / Furste vthi Sleswich / Holsten / Stormarn och Ditmarsken / Grefwe til Oldenborgh och Delmenhorst / &c.

Åhr 1619. den 25. *Februarij*, vthi Halmstadh i Halland i Dannemarck skedde / sampt hwad ther hoos sigh hafwer tildragit / och huru thet aldeles är tilgångit /

Til en ewigh åminnelse aff Trycket vthgången.

Stockholm /
Anno M DC XIX.

KUNGL. BIBLIOTEKET STOCKHOLM

NÄr nu tijden tilstundade/at H. K. M. i Swerige skulle tilbaka then widtberömde Befästningen Elfzborg / medh theß tilliggiande Lähn/ hwilken vti några åhr hafwer Konungens i Danmarcks besitning warit / åter effter tijo tunnor guld betalning / hwilka höghbemälte H. K. M. i Swerige/ effter the wisse Terminer / hwilka i Contracten förordnade woro/hafwer richtigt lefwererat/ annamma / så hafwa både Potentater/then förre naborlige wänlige Correspondentz på både sijdor storligen önskat at vpräta och wijdare befräffta.

För then orsaak skull hafwa nu både höghbemälte Monarcher hwar på sijn sijda affärdigat och giordt fullmächtige sex aff Rijkßens Rådh/ såsom Commissarier / til bägge Rijkßens Råå och Gränser / vthi the yterste dagar i Januarij månadt/ther om medh hwar andre at handla/hwilkas Commission är then 14. Februarij ther sammastädes / effter bägge Parternas Contentament worden vpfylt.

Men på thet thenne/emillan både Rijkßens Commissarier affhandlade wänskap/ mätte aldeles och fullkomligen bliswa confirmerat och stadfäst/hafwer höghbemälte Kon. M. i Danmark/ H. K. M. i Swerige medh wänlige Breff besökt/ och honom til Halmstadh på thet wänligste budit at komma/ hwar han honom möta wille.

Som nu några Postar för samma orsaak skull ther emillan aff och an affreeste / thet lofliga och nyttiga Intent och vpsätet i wärket at ställa / så hafwer höghbemälte Kon. Ma. i Swerige/sigh hierteligen H. K. M. i Danmarck idkesamme och wänlige åstundan låtit behaga/och then samme broderligen at göra til fylleſt bewiliat och bejakat.

Hwarföre hafwer H. Kon. M. efter the gode Herrars Rijkzens Rådz widh Gränsen förrättade Commission / een ordning ställa låtit / medh några Rijks Rådh / Stätholläre / Öfwerstar / at med en hoop Ridderskap och Adel den 21. Februarij ifrån Jeneköpingz Stadh vthi Småland vpryckia / och til Halmstadh / tijt H. K. M. aff höghbemälte K. M. i Danmarck budin war / förreesa / Och hela H. K. M.tz medhfölie så wäl Herrar som Tiänare måste alle med sorge kläder wara vtklädde / althenstund något tilförenne Hertigh Johans i Östergöthland / &c. saligh ihughkommelse / efterlåtne Furstlige Enkia / H. K. M. kötzlige Syster / vti Linköpings Domkyrkia begrafwen war.

Men the förnämste Herrars Nampn / som i H. K. medhfölie woro / åro thesse efterskreffne:

Herr Gustaff Steenbock / Marskalcken Claus Horn / Herr Johan Skytte / Herr Gabriel Oxenstierna / H. Kon. M.tz och Sweriges Rijkes Rådh.

Item thesse efterskreffne:

Grefwe Philip aff Manßfeldt / Stätholläre Lindorm Ribbing / Cammarrådh Herr Peer Baneer / Öfwersten Swante Baneer / Stätholläre Erich Jörenson / Öfwersten Herman Wrangel.

Sammaledes thesse efterföliande:

Larß Sparre / Axel Baner / Carl Sparre / Gustaff Horn / Ture Axelson / H. Kon. M.tz Cammar Junckare.

Såsom och thesse näst föliande Personer:

Herr Swante Steenbock / Herr Nils Bielke til Åkeröö / Jonas Buræus / H. K. M.tz Secreterare / Kökemästaren Stellan Mörner / HofStallmästaren Oluff Dufwa / Rytmästaren Clas Fleming /

Fleming / Bengt Soop / Arfwe Hand / Knuth Jörenson / Erich Ryning / Hans Rattkirch / H. Kon. M:t Medicus och Apotekare / vndantaghandes andre Tienare.

Således hafwer nu H. K. M. Intogh och Vthtogh ifrå Danmarken sigh tildragit och skeedt / som här förmåles.

Är nu den 21. Februarij höghbemälte K. M. til Swerige ifrån förbemälte Staden Jeneköping vpreeste / år H. K. M. den 25. dagen i samma Månat til Grensen / ther en högh Märksteen står / som Förstendömmet Småland i Swerige på then ena sidhan / och then öön i Halland i Danmarken på then andra sidhan åtskilier / ankommen / ther och höghbemälte K. M:ts i Dannemarks vthskickade Legater / nämligen / Herr Anders Pielle / Riddare / och Herr Holger Rosenkrans / hwilke både woro Rijksens Rådh / medh then Hallandiske Rytter Phanan på sine Grenser sigh höllo stilla / vppå thet the på theras Konungs wägna / Konungen i Swerige vndfånga skulle.

Sedan som Konungens i Danmarks Legater hade medh en skön och liusligh Oration / stående på sine gränser / höghbemälte Kon. M. i Swerige / then ther på sin häst satt / vthi theras Konungs nampn budit wara wälkommen / och Herr Johan Skytte til Grönsiö och Elfwesiö / Riddare och Rijksens Rådh / til samma theras Oration / stående twärt emoot på Sweriges Grenser / herligen gifwit honom answar / sedan är H. Kon. M. öfwer Danmarks Grenser in i Danmarck förreest / Och så snart H. K. M. hade een mijl wägh på Dan-

marcks sidha rydit/tå satte sigh höghbemälte Kon. M. i sin Wagn / som honom medhfölgde / och bewyste Konungens i Danmarks Legater then åhran / at H. K. M. lät them båda hoos sigh i sin Wagn sitta.

Men then förbemälte Hallandiske Ryttare Company alt ifrån Grensen för höghbemälte Kon. M. och H. Kon. M.tz medhfölie redh / til thes the alle sammans wore på een stoor Heedh och slätt komne / som war en halff myl ifrå Staden Halmstadh belägen / ther H. K. M. i Dannemarck medh sine Rytsens Rådh/Ridderskap och Adel/medh twå herlige vthstofferade Rytter Phanor/nämligen then Schåniske och Sielandiske/hwilke hade enahanda slags kläder/dogh hwar thera Phana åtskilleligh drächt och färga / och woro så wäl hästar som Ryttare medh sköne och allehanda slags siädra buskar beprydde/ och wår allernädigste Konung och Herre bydde och förwäntade / Och H. K. M. i Danmarck hade tå een stoor swart Fiäderbuska i sin hatt. Och för än både Potentater komo tilsamman/ stegh K. M. til Swerige något tilförenne aff Wagnen/och satte sigh åter på sin häst / och redh så fort til thet bestämde rum / omhwärffd på både sidhor medh tolff Drawanter af Adhel/hwilke gingo och alle i swart sammeet beklädde woro.

När nu både Konungar til hwar annan nalkades / lät Konungen i Danmarck slå på Herrepukor och tillyka i Trummeter blåsa / så at allehanda tekn til Triumph ther hördes. Thernäst / när bådhe Konungar tillyka medh sijne Adelige medhfölie aff Hästar nederstegho / och hwar thera war medh sine Drawanter kringhwärffd / så wänligen med handtagande hwar annan inbyrdes vndfingo / Och sedan thetta war händt/trädde H. K. M.tz i Danmarks Cantzler fram / Herr Christian Früss / och på sin Konungs wägner taalte höghbemälte K. M. i Swerige til / hwar vppå höghbemälte Kon. M. i Swerige sigh anwendandes til H. K. M. i Danmarck/

medh

medh en herligh och mächta behageligh Oration sielff swarade. I medhler tijdh bleff Ridderskapet vthi ordningen stält/ både Potentaterna med en höfligh och tilbörligh Proceſs i förbenämde Stadh til at föra och ledhsagha: Och sedan som både Konungar hade sigh åter på sine Hästar satt/ så hafwer H. K. M. i Danmarck/ höghb. Kon. M. i Swerige högra sidan offererat och tilbudit/ och i så mätta jämpt widh hwar andra til Staden fort ryckte.

Aldraförst redho the Swenske/ och sedan the Danske Rijkſens Rådh / och ther effter både Konungar / medh Drawanter på både sijdhor kringhwärffde. Effter bägge Potentater fölgde Adelen och Tienare / sedan ther emillan förbemälte 3. Companier Ryttare / hwar Companij åthskilligen.

När the nu i en sådan ordning och Proceſs in i Stadhen kommo / bleſwo ther aff store Stycken många frögde Skott vthskutne / och fyrebollar öfwer Staden vthkaſtade/ hwilke så konsteligen giorde woro / at the icke långt ifrån både Konungar åter på markenne föllo och förſuncko. Borgare sammaledes medh sine Phanor kring om Stadz Wallen stodho/ såſom och vthi alla gator i Staden / the ther skuto och gåfwo fyyr.

Men mitt på Gatun / therigenom the in på Slottet ryckia skulle/ bleff en härligh och skön Muſica aff the Konungzlige Muſicanter hollin/ Ja/ in Summa sagdt/ ther syntes icke allenaſt at Menniſkiorna öfuer thetta mötet triumpherade oc sig frögdade/ vtan jemwäl ock sielfwa himmelens Elementer ther gladdes åth. Ty vthi några jämpne och samfällige dagar emädan reesan påstodh/ så war Himelen mulin/ såſom och stoor owäder och stormwind continuerade: Men vthi samma stundenne/ tå både Konungar på then wijda Hedhen möttes och sammankommo / Sij/ tå stillade sigh ſtraxt wädret/ luch-

ten sigh purgerade och förklarade / och Solen begynte herligheen och klarligheen lysa och skijna / lijka som the hade warit Witne / Påskodhare och Åhörare til bägge Potentaters ord och samtaal.

Tå the nu in på Slottet kompne woro / bleff höghbemälte Kon. May. i Swerige / vthaff H. Kon. May. i Danmarck i sin Lusment förder / och icke längt ther efter til Affttons måltidh ledhsagader. Och widh the nu i bordet sittia skulle / hafwer höghbemälte Kon. May. i Danoemarck / H. Kon. M. i Swerige så högeligen wördat och then åhran bewijst / at H. K. M. i Danmark icke allenast / så länge the ther tilsamman woro / then höghste och förnämste sätet tilbödh och efftergaff / vthan jämwäl och H. Kon. May. i Dannemarck hafwer höghb. Kon. May. i Swerige sielff företiänt. Och så satt alltidh höghbemälte Kon. May. i Swerige vthi främste sätet i breedenne / och Konungen i Dannemarck på höghre handenne i längdenne widh Skifwan.

Och hwadh som til frögd / glädie / förlustning och broderligh enigheet kunne tiena / så wardt i allan then tijdh öfwer intet aflåtit och förglömt. Ty icke allenast bådhe Konungarna esomofftast vthaff hiertat hwar annan omfattade och fampntogho / vthan och så Rijkssens Rådh / Ridderskapet och andre Officerare på bådhe sidhor medh hwar andra godh wänskap giorde och vprättade. Ther til så hafwer H. Kon. May. aff Dannemarck vthi try samfällige dagar then Danska Frugentimber in på Saalen hafft / hwar ofta bleff dantzat / och allahanda åhra frögd vpsökt och öfwat / Så hafwa både Potantater wijdare hwar andra til åhra esomofftast i dantzen gått föräth.

Men på thet all oskickeligheet / kijff / träta och owilia (såsom eliest skee pläghar) emillan bägge Potentaters Tienare måtte afskaffat warda / så hafwa bådhe Konungar widh

Lijfz-

Liifzstraff tilgörandes förbudhit/at ingen skulle drijsta sigh någon twist och oenigheet låta vpkomma och förorsaka.

Huru alfwarligheen the thet meent hafwa/ kan man thet vthaff en olyckſaligh Danske Junckarens Tienare förmärkia och afftagha. Ty när han hade en Swensk oförrättat och på honom sin onyttiga mun brukat/och blef honom sedan i munnen medh skääl och witne öfwertyghat / thet han hade skulden / säges / at höghbemälte Kon. May. i Dannemarck hafwer sagdt : Så frampt iagh är een ährligh Konung/ wil iagh/ så snart min Herbrodher (H. Kon. May. i Swerige) hafwer hådan åter tilbaka affreest / min ord hålla/ såsom iagh i förstonne låt vthropa.

Och så snart höghbemälte Kon. May. i Swerige war ifrån Dannemarck affdragen / så äro sådanne tijdhender hijt til Swerige kompne / at then samma Tienare är worden vphängdt.

Then 28. Februarij bleſwo bådhe Konungarna / som jämpte widh hwar andra til foots gingo / vthaff Ridderskap och Adhel til Stadhsens Kyrckio ledhsaghade/ ther een härligh Predikan vthaf höghbemälte Kon. May. i Dannemarck Hofpredikant blef om fredh och endrächtigheet hollen: Och lijke såsom vthi ingången höghb. Kon. May. i Swerige then högre handen hade / altså och H. Kon. May. i Swerige åter vthi vthgången ifrån Kyrkian samma höghre sijdhan behölt.

Men när nu höghbemälte Potentater medh hwar annan thenne tijdhen öfwer vthi all lust och brodherligh Wänskap/ vthan någhon Simulteet och oſämio hade fulländat / blef så emillan Konungzlige Tienare/til wänskaps beſtändigheet och alle naborlige Correſpondentz / Gyllene Clenodier/medh bägge Konungars Conterfey och Madalien vthskifftat och vthdeelat. Så hafwer och höghbemälte Kon. May. i

Dan-

Dannemarck try Konungzlige Häſtar / medh all herligh tilbehör / och twå koſtelige Clenodier höghbemälte Kon. May. i Swerige ſkänckt och förährat: Och hafwer ther hoos Konungen i Danmarck höghbemälte Kon. May. i Swerige tilſagdt och lofwat tilkommande Sommar åter antingen i Calmar eller annorſtädhes beſökia / på thet then vpräddade och påbegynte naborlighe wänſkapen måtte daghligen meer och meer warda bekräfftat och förmeerat.

Then 2. Daghen Martij blef åter höghb. Kon. May. i Swerige medh lijka Magnificentia och herligheet / ett ſtoort ſtycke wägs vth ifrå Staden ledhſagader. Allenaſt bör man här märckia / at H. Kon. M. i Danmarck vth ifrå Slottet på högre handenne gick / och höghbemälte Kon. May. i Swerige mitt i Stadhen ledde / och ther ſtrax åter Konungen i Swerige then höghre ſijdhan offererade och efftergaf / och ſå ſedan fort medh hwar annan droghо.

Tå nu bådhe Potentater hade ſigh hwar annan helſat / och budhit faar wäl / ſåſom och hwar andra i fampn vndfångit / är höghbemälte Kon. May. vthaf förberörde Dannemarcks Rijkſens Rådh / medh thet Hallandiſke Cornet åter til Grenſen worden ledhſagader / ther förbenämde Rijkſens Rådh ſtadhnade på ſine Grenſor / ſtijghandes nidher aff ſine Häſtar / och budho på theras Konungs och Herres wägner medh en Oration höghbemälte Kon. May. i Swerige fara wäl / önſkandes H. Kon. May. myckin lycko och wälſignelſe / til hwilken Oration wälbemälte Herren / Herr Johan Skytte / ſtående thẽ twärt emot på wåre Gränſor ſwarade / och ſå ifrå hwar andre åthſkildes.

Tådhan drogh höghbemälte Kon. May. fort til Elffsborgh / ther til at gifwa ordning och ſkamplun / huru the nu på nytt Befäſtningen och Staden ſkulle vpbyggia / menandes / at höghbemälte Kon. May. wil then gamble Bygningen antingen

tingen låta springa i luffren / eller och i grund förstöra och nedherbryta. Och thetta är nu så then sanfärdige Berättelsen / om ther herligha och nampnkunniga bägge Potentaters möte och sammankompst.

Then Altzmächtige ewighe Gudh gifwe och förlåne / at thenna Wänskapen och Enigheeten / som emillan the twå Stormechtighe Potentater een gång vprättat och påbegynt är / måtte så wäl bägge Rijkens Vndersåter lända til tröst / lycko och myckin förlindering / såsom och heela Christenheetenne til styrckio och förkoffring / och bägge theras Fiender til een grufweligh förskräckelse / twång och högsta vndergång.

Incassum missa praces

books2ebooks.eu

www.books2ebooks.eu

e-böcker från ditt bibliotek av

eBooks on Demand

digitaliserad av

Kungliga Biblioteket

National Library of Sweden